

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Leonardi Lessii E Societate Iesv Theologi. In D.
Thomam De Beatitudine. De Actibus HUMANIS. De
Incarnatione Verbi. De Sacramentis Et Censuris.
Prælectiones Theologicae Posthumæ**

Lessius, Leonardus

Lovanii, 1645

Dvb. 4. Quanto tempore Christus meruerit.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72898](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72898)

*Est non
Physice,
moraliter
tamen hac
essent pro-
portionata
mercedi.*

Respondeo; Et si secundum esse physicum & reale, non essent proportionata tanta mercedi; tamen secundum esse morale maxime essent proportionata. Nam ex dignitate Personae operantis essent opera infinite grata: ergo moraliter essent magis proportionata mercedi supernaturali, quam opera quae in substantia sunt supernaturalia. Nam dignitas personae plus confert ad meritum, quam qualitas & conditio naturalis ipsius operis: unde facile compensat omnem imperfectionem, quae est ex parte operis. Quod Confirmatur; Quia humanitas, hoc ipso quo assumpta est, & effecta natura personae diuinae, habet talem respectum ad gratiam & gloriam, vt ei quodammodo tamquam proprietates naturales debeantur: ergo paritate ipsa bona opera, hoc ipso quo a tali persona procedunt, habent sufficientem proportionem meriti ad dona gratiae & gloriae. Quare accedente promissione, perficietur in eis ratio meriti.

DVBIVM III.

Quibus operibus Christus meruerit?

Respondeo & Dico Primo, Certum est non meruisse per actus proprios diuinae voluntatis: voluntas enim diuina cum sit suprema, non potest esse capax meriti, sicut nec praemij.

*Non me-
ruit per vo-
luntatem
diuinam.*

Dico Secundo; Actus humanitatis Christi non habent formaliter vt essent meritorij a voluntate diuina. Patet; Quia quando vnus actus fit formaliter meritorius per alterum; totum meritum proprie est in illo a quo alter tamquam a causa processit, & extrinsecè denominatur: vt videre est in actu externo & interno: externus enim actus dicitur meritorius ab interno, in quo est tota ratio meriti. Atqui in actu diuinae voluntatis non est meritum: ergo &c.

Confirmatur; Quia, vt supra dictum est, Actus humanitatis Christi non sunt liberi per voluntatem diuinam: ergo nec meritorij. Patet Consequencia; Quia ab eodem actu est libertas & meritum.

*Sed per
actus libe-
ros huma-
nitatis.*

Dico Tertio, Christus meruit per omnes actus liberos, siue a voluntate humana, siue ab alijs potentijs elicitos. Est communis, & certa.

Probat; Quia omnes hi actus erant liberi & honesti, & in persona infinite grata, perfectoque modo operante, aderatque promissio: ergo &c. Secundo, Quia, Vel erant eliciti a virtutibus supernaturalibus; & ita erant per se meritorij: Vel erant eliciti a virtutibus ordinis naturalis; & sic ex dignitate personae efficiebantur meritorij; praefertim cum Christus semper per charitatem omnia opera sua in Deum referret, omnia faciens ad maiorem Patris gloriae, quia perfecto modo operabatur: Vel denique erant actus imperati a voluntate, sicut omnes actus externi, labores, ieiunia, lachrymae, & similia; & hi actus etiam erant meritorij, eo videlicet modo quo erant liberi: Erant autem liberi per denominationem extrinsecam, quatenus libera voluntate imperati, vel permisi: quare etiam eodem modo erant meritorij.

*Non per
beatificos.*

Dico Quarto, Christus non meruit per actus humanitatis, qui nullo modo sunt liberi; vt per visionem beatificam, & amorem beatificum. Ratio est; Quia libertas est conditio omnino ne-

cessaria ad meritum. Contrarium tenent quidam Nominales. Petrus de Alliaco & Iacobus Almainus, qui exultant libertatem requiri ad meritum, non ex natura meriti, sed ex lege Dei positua, qua Christus non adstringebatur; vel quia erat Filius naturalis, vel ex dispensatione. Sed contrarium ostensum est 1. 2. quaest. 114. artic. 3. Ratio enim meriti postulat vt sit liberum: quia meritum est veluti pretium quoddam, quod quis de suo confert vt obtineat praemium: ergo requirit vt is, qui meretur, sit eius Dominus. Nam quod quis necessariò facit, non confert de suo. Unde non pendet hoc ex aliqua lege positua. Idem docent Doctores in 3. dist. 18. Adde: Christi meritum non fuisse fundatum in aliqua exemptione seu dispensatione, in ijs quae ad rationem meriti sunt necessaria.

*Petrus de
Alliaco &
Almainus
restituunt.*

Dices; Si Christus non meruit per actus non liberos: ergo non meruit per amorem Dei: nam necessariò Deum amabat.

*An meru-
it per
Amorem
Dei.*

Respondeo; Quidam admittunt Christum non meruisse per amorem Dei, sed solum per amorem proximorum, & alia virtutum opera. Ita Alexander Aletius 3. p. quaest. 17. memb. 2. Et Scotus dist. 18. quaest. vnica ad 2. insinuat esse probabile quòd Christus non meruit per portionem superiorem; id est, vt versabatur immediate circa Deum.

*Negat Ale-
x. insinuat
Scotus.*

Sed contra; Quia Patres referunt Christi meritum potissimum in eximiam eius charitatem erga Patrem: quod etiam ipse indicat Ioan. 14. vers. 31. *Vt cognoscat mundus, quia diligo Patrem; & sicut mandatum dedit mihi Pater, sic facio; surgite eamus: scilicet obuiam hostibus.* Dico ergo, Christum meruisse per actum amoris qui sequitur visionem beatificam, non vt hic amor necessariò terminatur ad Deum perficiens beatitudinem; sed quatenus extendebat se ad alia quae in Verbo videntur; vt bene docet Scotus supra: nam ad haec liberè se poterat iste amor extendere per quoddam additamentum. Secundo, Quatenus simplici complacentia poterat in Deum ferri; vt supra quaest. 18. artic. 5. dictum est: quae complacentia sic explicatur: Etiam si non necessitaret, tamen vellem Deum summe amare. Tertio, Praeter amorem qui sequitur visionem beatificam, erat in Christo alius quidam amor Dei omnino liber, sequens scientiam infusam; & hic erat maxime meritorius. Quod insinuat D. Thom. art. 3. ad 1. Dicens Christum meruisse per charitatem Dei, non vt ea erat comprehensoris, sed vt viatoris.

*Affirma-
tur.*

DVBIVM. IV.

Quanto tempore Christus meruerit?

Respondeo & Dico Primo, Meruit in primo instanti suae Conceptionis. Docet id D. Thom. infra quaest. 34. art. 3. & in 3. dist. 18. Vbi etiam Scotus, Bonauentura, Richardus, Gabriel, & alij cum Magistro: & immeritò Durand. quaest. 2. dubitat. Colligitur ex Patribus, qui docent illum ab initio fuisse omnino plenum gratia, ita vt crescere non potuerit.

*10
Meruit
primo in-
stanti suae
Conceptionis.*

Probat; Primo, Ex Scripturis: Ad Hebraeos 10. vers. 6. *Ingrediens mundum dicit: sacrificium & oblationem noluiisti, corpus autem praeparasti mihi; locutionem, & pro peccato non tibi placuerunt; tunc dixi.*

K k ij

dixi. *Ecce venio, in capite libri scriptum est sic me ut faciam Deum voluntatem tuam.* Et subdit: *In qua voluntate sanctificati sumus.* Atqui in ipso instanti Conceptionis ingrediebatur mundum: ergo tunc dixit se velle facere voluntatem Patris.

Probatur Secundò, Ratione; Nam à principio habuit perfectum usum rationis & libertatis; vt suprâ qu. 7. art. 2. dub. 4. & ibid. art. 12. dub. 3. ostensum est: quia non tantùm habuit visionem beatificam, sed etiam scientiam infusam, in cuius vsu non dependebat à phantasmatis: ergo tunc habuit omnes conditiones necessarias ad merendum; ac proinde re ipsa meruit. Confirmatur, Quia tunc cognouit voluntatem Dei mittentis illum in mundum; & omnia beneficia humanitati suæ collata; & non habebat impedimentum quò minus statim diuinæ voluntati posset consentire; & erat præditus summâ gratiâ Spiritus sancti, quæ nescit tarda molimina: ergo re ipsa tunc consentit, & meruit. Confirmatur Secundò, Quia ex sententia communi Doctorum & D. Augustini, Angeli in primo instanti suæ creationis meruerunt: ergo multò magis Christus, qui in supernaturalibus donis, & eorum vsu longè Angelos antecellit.

Toto tempore vite.

Dico Secundò, A primo instanti Conceptionis vsque ad instans mortis continuò meruit Dominus, saltem per actus internos sibi immediatè succedentes. Est communis Doctorum, præsertim hoc tempore: & ex Veteribus nemo negat. Probatur, Quia Christus semper fuit in actuali vsu scientiæ infusæ, vt suprâ dictum est: nam ita fit in Angelis. Ergo pari ratione semper fuit in vsu alicuius virtutis infusæ. Secundò, Quia hoc est longè perfectius; & ab hac perfectione non impediebatur vel somno, vel alijs occupationibus; sicut nec à visione & amore Dei: nam vsus scientiæ infusæ non pendeat à phantasmatis, Tertio, Quia non decebat vt Christi virtutes, vel vno momento essent otiosæ: semper ergo erat in ipso bonorum operum successo.

In ultimo instanti vite.

Dico Tertio, Sicut Christus in primo instanti meruit, ita valdè probabile est meruisse etiam in vltimo. Probatur, Quia valdè probabile est dari vltimum instans vitæ: quod tenere debent omnes, qui ponunt animam non excludi per inceptionem alterius formæ; sed per solam destinationem necessariarum dispositionum: nulla enim est ratio cur negent dari vltimum instans formæ prioris, nisi quia oportet dari primum instans formæ succedentis. Atqui homine moriente nulla forma succedit; vt docent omnes Medici, cum plerisque Philosophis: ergo datur vltimum instans vitæ. Atqui Christus adhuc tunc erat viator, habebatque usum rationis, qui tormentis non poterat absorberi: ergo poterat mereri. Si quis tamen neget dari vltimum instans vitæ, is fatetur debet etiam non dari vltimum instans in quo Christus meruit, sed tempus indeterminatum.

II Non tamen in ipsa morte.

Dico Quarto, In ipsa morte, seu animæ separatione, siue hæc facta sit in instanti, siue in tempore indeterminato, quod erat post vltimum instans vitæ, non meruit quidquam; similiter nec post mortem deinceps. Prior pars probatur; Quia si datur vltimum instans vitæ, certè post illud non potest esse meritum; quia anima tunc est separata. Terminus autem merendi idem est qui viuendi hac vita mortali, vt passim docent Doctores & Patres. Et apertè conuincitur ex Scri-

pturis post hanc vitam nullum esse meritum: vt 2. ad Corinth. 5. Eccles. 11. & 14. & alibi. Si autem non datur vltimum instans vitæ, necessè est dari primum instans mortis, seu quo homo non viuuit: ac proinde cum hoc quoque instans sit post hanc vitam, & anima tunc sit separata, tunc non potest esse vllum meritum. Confirmatur; Quia oblatione Crucis, Christus totum Redemptionis negotium compleuit; vt patet ad Hebr. 9. v. 12. *Per proprium sanguinem semel intravit in sancta, æterna redemptione inuenta.*

Sed contrà. Obijcitur Primò, Christus nos redemit per suam mortem: ergo per ipsam meruit & satisfecit: ergo meruit in instanti mortis.

Respondeo ex D. Thoma infrâ quæst. 50. art. 6. Christum redemisse nos per mortem suam, vt erat in fieri, non vt erat in facto esse; id est, redemit nos per passionem tendentem vsque ad separationem animæ & corporis; non tamen per ipsam separationem, quæ erat terminus extrinsecus Passionis, in quo extrinsecè terminatum fuit Christi meritum, sicut & vita ipsius.

Addit Caietanus: Etsi mors ipsa, vt est separatio animæ à corpore, non sit secundum se meritória, tamen considerata vt coniuncta toti Passionis præcedenti, & vt eadit sub eundem actum voluntatis, quo Passio fuit volita; hoc modo etiam ipsa mors est meritória: Similiter & mors Martyris. Sed propriè loquendo totum meritum solum durat, quàm diu durat vita. Quæ post vitam fiunt, non censentur meritória, ne extrinsecà quidem denominatione: alioqui etiam Resurrectio, Ascensio, Sessio ad dextram Patris, essent meritória: hæc enim omnia actu meritório priùs fuere volita.

Obijcitur Secundò, Ex vulnere lanceæ fluxere Sacramenta; vt passim docent Patres, Cyrillus, Chryostomus, Theophilactus, & alij in illum locum Ioan. 19. August. Tract. 120. in Ioannem. Et Leo epist. 4. cap. 6. *De latere ipsius fluxerunt sanguis redemptionis, & aqua baptismatis.* Atqui Sacramenta nituntur meritis Christi: ergo Christus tunc meruit.

Respondeo; Ob hoc argumentum quidam putarunt illud vulnus inhiectum Christo adhuc viuenti. Sed hoc est apertè contra Euangelium Ioan. 19. estque damnatum in Concilio Vienne[n]si; vt patet ex *Clementina vniuersa, de Summa Trinitate & Fide Catholica.* Dico ergo; Christum non meruisse illo tempore quo vulnus infligebatur; quia tunc erat extra statum merendi: sed meruit in vita, quando illud præuidens acceptauit pro hominum salute.

Dicuntur autem à Patribus Sacramenta fluxisse ex latere, secundum quandam analogiam: nam ille sanguis, & illa aqua, erant symbola Sacramentorum, quæ in Christi passione fundantur: in aqua enim consistit baptismus, in sanguine Eucharistia. Pari modo in eadem *Clementina Ecclesia ex latere Christi dicitur formata Ecclesia; quod idem formatum.* etiam apud plerosque Patres inuenitur. Quia Ecclesia formatur his duobus Sacramentis: Baptismo nascitur, accipitque vitam; Eucharistiã alitur & conseruatur.